

Gotlands kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Romaskolan
belägen i Gotland kommun

Uppföljning av tillsyn i Romaskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Gotlands kommun under våren 2015. Skolinspektionen fattade den 6 maj 2015 beslut efter tillsyn för Romaskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Gotlands kommun inkom med den 18 augusti 2015, av intervjuer i samband med uppföljningsbesök den 19 januari 2016 samt av kompletterande skrivelse som inkom den 30 mars 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Gotlands kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
6. Styrning och utveckling av verksamheten			
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2016-09-01

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristen anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande		
	Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Brist avhjälp
	Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gotlands kommun att senast den 1 september 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis

att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gotlands kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Kvalitetsarbetet ska bedrivas under medverkan av samtlig personal på skolan.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

I beslut den 6 maj 2015 konstaterade Skolinspektionen att resultaten på skolenivå inte var kända för alla lärare samt att lärare och övrig personal inte var delaktiga i analysarbetet av dessa.

I redovisning som huvudmannen inkom med uppges en rad planerade åtgärder för att avhjälpa bristerna i det systematiska kvalitetsarbetet bland annat att all pedagogisk personal "känner till alla skolenhetens resultat och har diskuterat dessa". Detta ska enligt den insända planen realiseras genom att tid avsätts varannan vecka för diskussioner samt vid terminsslut 2015.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök samt av kompletterande dokumentation framgår dock att bristerna kvarstår. I intervjun uppger lärarna att samarbetet mellan F- 6 och årskurserna 7-9 fortfarande inte är tillräckligt utvecklat även om man i större utsträckning känner till resultaten på skolan. I intervjuer med lärare och rektor framkommer att resultaten från höstterminen 2015 har tagits upp på ett gemensamt möte med all personal. Rektorn uppger dock i intervjun att "medvetenheten kring skolans resultat är nog fortfarande F-6 och 7-9. Lärarna vet fortfarande inte hur det går för eleverna i åk 6 respektive åk 9".

Även vad gäller att tillsammans vara delaktiga i analysarbetet så menar lärarna att de inte är i mål än men medvetenheten om att detta är viktigt har blivit

större". Lärarna ger även uttryck för att det inte finns strukturer för hur man tar del av varandras framgångsfaktorer. Exempelvis uppger lärarna i årskurserna 7-9 att de inte tagit del av vad lärarna på F-6 arbetar bra med som lärarna på 7-9 skulle kunna använda och tvärtom. "Hur kan vi överbrygga övergången och vilken pedagogik vi kan ta över – det arbetet behöver utvecklas". Lärarna uppger vidare att det finns forum för möten men att de skulle vilja följa upp hur övrig måluppfyllelse såsom elevinflytande, samverkan och samarbete mellan lärarna kan utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen bedömer att rektor och lärare behöver ta ansvar för skolans systematiska kvalitetsarbete och se till att skolans resultat är tydliga och kända av samtliga lärare. Detta i syfte att utveckla undervisningens kvalitet och förbättra resultaten.

Motivering till val av verktyg

Då Gotlands kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Gotlands kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Gotlands kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Gotlands kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Romaskolan har utvecklat sitt arbete för ge eleverna reellt inflytande på arbets-sätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Av kommunens skriftliga redovisning framgår att det finns strukturer för att möjliggöra för eleverna att ha inflytande över undervisningens innehåll. Eleverna kan i intervjuerna ge exempel på när de uppfattar att de har inflytande över undervisningens innehåll. Lärarna uppger att de gör eleverna mer delaktiga i de pedagogiska planeringarna och att de utifrån detta kan vara med och påverka exempelvis arbetssätt.

Även rektorn uppger i intervju att det finns gemensamma konferenser varannan vecka för samtliga lärare och att man bland annat har jobbat mycket vad gäller bedömning och elevinflytande.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Gotlands kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Gotlands kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I den skriftliga redovisning anger Gotlands kommun att Romaskolan ska arbeta utifrån det kommungemensamma material för studie- och yrkesvägledning som tagits fram centralt. Rektorn uppger i intervjun att lärarna i arbetslaget F-6 träffade studie- och yrkesvägledaren och lade upp en plan för hur man ska arbeta med vägledning i de yngre årskurserna. Elever uppger i intervjuer att de har en ny studie- och yrkesvägledare som är på skolan varje vecka som har genomfört individuella samtal med alla eleverna i årskurs 9. Även de yngre eleverna uppger att de har pratat mer om val inför framtiden och även pratat om yrken. Lärarna bekräftar i intervjun att de känner till planen och att de jobbar utifrån den.

Vidare framgår av huvudmannens skriftliga redovisning att det finns en plan för hur lärarna ska samverka med varandra på Romaskolan. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det pågår ett utvecklingsarbete för att öka samverkan mellan lärarna. Lärarna i de äldre årskurserna uppger att de har jobbat mycket ämnesövergripande och satt upp som mål att alla lärare ska ha samarbetat med minst en annan kollega. Även eleverna uppger i intervjuer att ämnesövergripande undervisning har ökat.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälppta.

På Skolinspektionens vägnar

Mårten Petersson
Beslutsfattare

Magdalena Molin
Föredragande